

บทที่ 4

การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตไข่ไก่

ธุรกิจผลิตสินค้าเพื่อขายโดยทั่วไปจะสามารถสร้างกำไรได้ 2 แนวทาง คือการเพิ่มยอดขาย และการลดต้นทุนการผลิต แต่สำหรับธุรกิจฟาร์มไข่ไก่โดยเฉพาะฟาร์มขนาดกลางและขนาดเล็กนั้น ไม่สามารถทำได้ เนื่องจากการเพิ่มยอดขายโดยการเพิ่มราคาขายทำไม่ได้เนื่องจากถูกกำหนดราคาโดยผู้นำทางด้านราคา ได้แก่ ธุรกิจไข่ไก่ครบวงจรขนาดใหญ่ และด้วยสินค้าที่คุณภาพไม่แตกต่างกัน การตั้งราคาขายสูงกว่าผู้นำราคาจะทำให้ขายสินค้าไม่ได้ หรือหากจะเพิ่มยอดขายโดยเพิ่มปริมาณขาย ในกรณีที่ต้นทุนสูงแต่กำหนดราคาขายต่ำทำให้เกิดการพอดีทุนหรือขาดทุน การเพิ่มปริมาณขายจะไม่ช่วยให้กิจการเพิ่มกำไรได้เลย ดังนั้น การลดต้นทุนจึงเป็นแนวทางที่สำคัญมากต่อการสร้างกำไรสูงสุดของธุรกิจฟาร์มไข่ไก่

การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตไข่ไก่ของฟาร์มสมควรมีวัตถุประสงค์ลดต้นทุนการผลิตเพื่อให้ได้กำไรสูงสุด โดยจัดทำการวิเคราะห์ 4 แนวทาง คือ

1. การวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนการผลิตไข่ไก่ในกรณีศึกษากับต้นทุนการผลิตไข่ไก่เฉลี่ยปี 2533-2537 วัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบต้นทุนของฟาร์มกับต้นทุนทั่วไป เมื่อได้ข้อแตกต่างจึงนำมาวิเคราะห์เพื่อหาสาเหตุและหาแนวทางลดต้นทุนดังกล่าว
2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบการปลดไก่ที่อายุ 75 สัปดาห์ กับ การปลดที่อายุ 102 สัปดาห์ วัตถุประสงค์เพื่อ เปรียบเทียบต้นทุนกับรายได้จากการปลดไก่ที่อายุต่างกัน
3. การวิเคราะห์การตัดสินใจเริ่มเลี้ยงไก่รุ่นใหม่ วัตถุประสงค์เพื่อหาวิธีการตัดสินใจเปรียบเทียบซื้อไก่รุ่นใหม่ภายใต้เงื่อนไขไก่อายุน้อยราคาถูกกับไก่อายุมากราคาแพง
4. การวิเคราะห์การตัดสินใจปลดไก่รุ่นเก่า วัตถุประสงค์เพื่อหาวิธีการตัดสินใจปลดไก่รุ่นเก่าภายใต้เงื่อนไขราคาไข่ไก่ที่ผันผวนและอัตราการให้ไข่ที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง

การวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนการผลิตไข่ไก่ในกรณีศึกษาและต้นทุนการผลิตไข่ไก่เฉลี่ยปี 2533-2537

การศึกษาโดยวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนจะใช้ข้อมูลต้นทุนการผลิตไข่ไก่ของกรณีศึกษาฟาร์มสมควรซึ่งแสดงการคำนวณไว้ในตารางที่ 3-3 โดยใช้ข้อมูลของการปลดไก่ที่อายุ 75 สัปดาห์ เปรียบเทียบกับข้อมูลต้นทุนการผลิตไข่ไก่ต่อตัวของไก่อายุ 23-75 สัปดาห์เฉลี่ยทุกขนาดฟาร์มของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังปรากฏในตาราง 4-4 นำมาถัวเฉลี่ย

และพิจารณาผลต่างของต้นทุนแต่ละรายการ ข้อมูลที่นำมาเปรียบเทียบสามารถแสดงได้ดังปรากฏใน ตาราง 4-2

ตาราง 4-1 แสดงต้นทุนการผลิตไข่ไก่ต่อตัวของไก่อายุ 23-75 สัปดาห์ เฉลี่ยทุกขนาดฟาร์ม¹

หน่วย : บาท

รายการ	ปี 2533	ปี 2534	ปี 2535	ปี 2536	ปี 2537	ค่าเฉลี่ย
ต้นทุนผันแปร						
ค่าพันธุ์สัตว์	63.63	65.24	68.95	63.72	70.07	66.32
ค่าอาหาร	198.34	192.05	203.02	190.02	199.92	196.67
ค่าแรงงาน	7.79	6.41	7.25	4.43	3.92	5.96
ค่ายาป้องกันและรักษาโรค	4.15	3.30	3.24	4.20	5.10	4.00
ค่าน้ำ-ไฟฟ้าและอื่น ๆ	0.73	0.68	1.14	1.13	1.25	0.99
ค่าซื้ออุปกรณ์	0.57	0.50	0.46	1.08	0.75	0.67
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น	0.20	0.15	0.16	0.19	0.20	0.18
ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ	0.10	0.07	0.03	0.04	0.06	0.06
ค่าเสียโอกาสเงินลงทุน	31.98	34.34	29.84	27.80	29.53	30.70
หักราคาเมื่อปลดขาย	(35.13)	(34.08)	(31.92)	(32.58)	(33.93)	(33.53)
รวมต้นทุนผันแปร	272.37	268.68	282.17	260.02	276.86	272.02
ต้นทุนคงที่						
ค่าใช้ที่ดิน	0.22	0.54	0.52	0.39	0.40	0.41
ค่าเสื่อมโรงเรือนและอุปกรณ์	5.07	4.13	4.16	4.11	4.35	4.36
ค่าเสียโอกาสโรงเรือนและอุปกรณ์	5.10	8.25	5.57	5.34	6.57	6.17
รวมต้นทุนคงที่	10.38	12.91	10.34	9.85	11.32	10.96
รวมต้นทุนการผลิตทั้งหมด	282.76	281.60	292.50	269.56	288.18	282.92

¹"สถิติการผลิตและการค้าปศุสัตว์ ปี 2537", เอกสารสถิติการเกษตร, เล่มที่ 8/2538, สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2538), หน้า 61-65.

ตาราง 4 - 2 แสดงการเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตไข่ไก่

หน่วย : บาท

รายการ	ต้นทุนการผลิต ในกรณีศึกษา*	ต้นทุนการผลิตเฉลี่ย ปี2533-2537**
ต้นทุนผันแปร		
ค่าพันธุ์สัตว์	85.00	66.32
ค่าอาหาร	226.51	196.67
ค่าแรงงาน	26.81	5.96
ค่ายาป้องกันและรักษาโรค	0.15	4.00
ค่าน้ำ-ไฟฟ้าและอื่น ๆ	1.79	0.99
ค่าซื้ออุปกรณ์	0.47	0.67
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น	-	0.18
ค่าซ่อมแซมเครื่องมือและอุปกรณ์	0.25	0.06
ค่าเสียโอกาสเงินลงทุน	10.85	30.70
หักราคาเมื่อปลดขาย	(34.30)	(33.53)
รวมต้นทุนผันแปร	317.51	272.02
ต้นทุนคงที่		
ค่าใช้ที่ดิน	2.35	0.41
ค่าเสื่อมโรงเรือนและอุปกรณ์	13.74	4.36
ค่าเสียโอกาสโรงเรือนและอุปกรณ์	23.60	6.17
รวมต้นทุนคงที่	39.69	10.96
รวมต้นทุนการผลิตทั้งหมด	357.20	282.92

หมายเหตุ : * ต้นทุนการผลิตไข่ไก่ตั้งแต่เริ่มไข่จนอายุ 75 สัปดาห์ ของไก่ที่ศึกษาจำนวน 2,000 ตัว

** ต้นทุนการผลิตไข่ไก่อายุ 23-75 สัปดาห์เฉลี่ยทุกขนาดฟาร์มปี 2533 - ปี2537 มาถัวเฉลี่ย

จากตารางที่ 4-2 นำมาวิเคราะห์ต้นทุนเปรียบเทียบโดยแยกออกเป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ต้นทุนผันแปรและการวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนคงที่

การวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนผันแปร

ค่าพันธุ์สัตว์ ค่าพันธุ์สัตว์ในกรณีศึกษา 85 บาท สูงกว่าค่าพันธุ์สัตว์เฉลี่ย 66.32 บาท เป็นจำนวนเงิน 18.68 บาท หรือสูงกว่า 28.17% สาเหตุเนื่องจากในธุรกิจครบวงจรนั้นจะเริ่มการผลิตตั้งแต่ ต้นวงจร คือ การเลี้ยงแม่ไก่พันธุ์ที่ให้ไข่แล้วฟักเป็นลูกไก่ การเลี้ยงลูกไก่ให้เป็นไก่สาว(ไก่อายุ 17-19 สัปดาห์) และการนำไก่สาวมาเลี้ยงเพื่อให้ไข่ ดังนั้นค่าพันธุ์สัตว์ของธุรกิจครบวงจรคือต้นทุนการเลี้ยง เพื่อให้ได้ไก่สาว แต่ค่าพันธุ์สัตว์ในกรณีศึกษาคือราคาที่ซื้อจากธุรกิจครบวงจรซึ่งได้รวมกำไรอยู่ใน ราคาแล้วทำให้มีราคาสูงกว่าค่าพันธุ์สัตว์เฉลี่ยอย่างมาก และเป็นข้อเสียที่แก้ไขได้ยากสำหรับฟาร์ม ขนาดเล็ก เพราะไม่มีเงินทุนและความชำนาญพอที่จะเลี้ยงไก่พันธุ์เอง

ค่าอาหาร ค่าอาหารในกรณีศึกษา 226.51 บาท สูงกว่าค่าอาหารเฉลี่ย 196.67 บาท เป็นจำนวนเงิน 29.84 บาท หรือสูงกว่า 15.17 % สาเหตุวิเคราะห์ได้ 2 ส่วนคือ ปริมาณอาหารและราคาอาหารที่แตกต่างกัน

ปริมาณอาหารในกรณีศึกษา คือ 39.97 กิโลกรัมต่อตัว(คำนวณจากตาราง 3-2 ต้นทุนอาหาร ไก่ตลอดอายุการให้ไข่) เนื่องจากค่าอาหารเฉลี่ยไม่มีข้อมูลปริมาณจึงขอเทียบกับปริมาณอาหารเฉลี่ยที่คำนวณจากตาราง 2-1 การบริโภคอาหารของไก่ขนาดกลาง คือ 39.10 กิโลกรัมต่อตัว จะเห็นว่าแตกต่างกันเพียง 0.87 กิโลกรัมต่อตัว หรือ 2.23 % เท่านั้น สรุปได้ว่าไก่ในกรณีศึกษาบริโภคอาหารในปริมาณปกติ

เมื่อปริมาณอาหารไม่สูงผิดปกติ ดังนั้นค่าอาหารในกรณีศึกษาจึงสูงกว่าเนื่องจากราคาอาหารเท่านั้น สาเหตุอาจมาจากกิจการธุรกิจเลี้ยงสัตว์ครบวงจรมีโรงงานผลิตอาหารไก่ของตนเอง ทำให้ได้ราคาโอนที่ต่ำ แต่ฟาร์มสมควรแม้จะพยายามเลี้ยงไม่ใช้อาหารสำเร็จรูป 100% โดยนำหัวอาหารมาผสมกับพืชทางการเกษตร แต่หัวอาหารก็จำเป็นต้องซื้อมาจากธุรกิจเลี้ยงสัตว์ครบวงจรซึ่งเป็นราคาที่รวมกำไรแล้ว และเป็นข้อเสียเปรียบของฟาร์มขนาดเล็กที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

ค่าแรงงาน ค่าแรงงานในกรณีศึกษา 26.81 บาท สูงกว่าค่าแรงงานเฉลี่ย 5.96 บาท เป็นจำนวนเงิน 20.85 บาท หรือสูงเป็น 4.5 เท่าของค่าแรงงานเฉลี่ย สาเหตุอาจมาจาก ฟาร์มขนาดใหญ่ของธุรกิจเลี้ยงสัตว์ครบวงจร ได้ใช้เครื่องมืออัตโนมัติช่วยในการเลี้ยงไก่ทำให้ใช้แรงงานน้อยลง เช่น ฟาร์มวังทองของบริษัทเจริญโภคภัณฑ์อุตสาหกรรมจำกัด จังหวัดพิษณุโลก มีโรงเรือนไก่ไข่ 22 โรงเรือน 1

โรงเรือนจะเลี้ยงไก่ได้มากกว่า 15,000 ตัว โดยใช้คนงานในโรงเรือนเพียง 1 คน ในขณะที่ฟาร์มสมควรเลี้ยงไก่ไข่ 8,000 ตัว ใช้คนงาน 5 คน

ค่ายาป้องกันและรักษาโรค ค่ายาป้องกันและรักษาโรคในกรณีศึกษาจำนวน 0.15 บาท ต่ำกว่าค่ายาป้องกันและรักษาโรคเฉลี่ยที่สูงถึง 4.00 บาท สาเหตุอาจมาจากธุรกิจเลี้ยงสัตว์ครบวงจรจะเน้นที่ค่ายาป้องกัน แต่ฟาร์มขนาดเล็กรายฟาร์มสมควรเน้นที่ค่ายารักษาโรค ธุรกิจเลี้ยงสัตว์ครบวงจรจะฉีดวัคซีนป้องกันโรคที่สำคัญทุกโรคให้ไก่ทุกตัว และการผ่านเข้าฟาร์มทั้งรถและบุคคลจะต้องผ่านการฆ่าเชื้อทุกครั้ง ไม่ยกเว้นกระทั่งพนักงานออกมานอกฟาร์มในช่วงพักกลางวันเมื่อกลับเข้าไปจะต้องผ่านการฆ่าเชื้ออีกครั้ง แต่ฟาร์มสมควรค่ายาป้องกันมีเพียงยามาเชื้อกรงไก่เมื่อปลดไก่เท่านั้นและไก่ในกรณีศึกษาไม่มีประวัติการเป็นโรคทำให้ไม่มีค่ายารักษา โรคทำให้ค่ายาป้องกันและรักษาโรคต่ำกว่ามาก

ข้อมูลจากผู้จัดการฟาร์มเกี่ยวกับการป้องกันโรคที่ค่อนข้างน้อย เนื่องจากเมื่อไก่เป็นโรคจะสามารถคัดไก่ออกได้ทันทีโดยไม่ระบาค เพราะการเลี้ยงไก่กรงละ 1 ตัว และความชำนาญของผู้จัดการฟาร์มในการแยกไก่ที่เป็นโรคและไม่เป็นโรค

ค่าน้ำ - ไฟฟ้า และอื่น ๆ ค่าน้ำ-ไฟฟ้าในกรณีศึกษา 1.79 บาท สูงกว่าค่าน้ำ-ไฟฟ้าเฉลี่ยที่มีเพียง 0.99 บาท สาเหตุอาจมาจากฟาร์มทั่วไปจะเลี้ยงไก่กรงละ 2-4 ตัว และวางกรง 2 ชั้น แต่ฟาร์มสมควรเลี้ยงไก่กรงละ 1 ตัว และวางกรงแบบชั้นเดียว ทำให้ใช้พื้นที่มาก การให้แสงสว่าง การใช้ปิดลมเป่ากรงไก่ จึงใช้ไฟฟ้ามากกว่า

แนวทางแก้ไข อาจเปลี่ยนแปลงจำนวนการบรรจุไก่ต่อกรงให้มากขึ้นและเปลี่ยนการวางกรงเป็นแบบ 2 ชั้น เพื่อประหยัดพื้นที่ใช้งานและค่าใช้จ่ายในการดูแล

ค่าซื้ออุปกรณ์ ค่าซื้ออุปกรณ์ในกรณีศึกษา 0.47 บาท ต่ำกว่าค่าซื้ออุปกรณ์เฉลี่ย 0.67 บาท สาเหตุอาจมาจากอุปกรณ์เล็ก ๆ น้อย ๆ ในฟาร์มสมควรมีเพียงรองเท้าบูทและถาดไข่ ในขณะที่ธุรกิจเลี้ยงสัตว์ครบวงจรมีวัสดุสิ้นเปลืองมาก เช่น หมวก รองเท้าบูท ถาดไข่ กรรไกรตัดหญ้า ถังน้ำ สายยาง ฉีดน้ำ ผ้าใบกันแดดให้ไก่ เป็นต้น

ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงเฉลี่ย 0.18 บาท ส่วนของกรณีศึกษาไม่มีสำหรับธุรกิจเลี้ยงสัตว์ครบวงจร โดยเฉพาะฟาร์มขนาดใหญ่จะมีเครื่องจักรมาก และบางฟาร์มจะมีรถยนต์ที่ใช้วิ่งในฟาร์มโดยเฉพาะ ในขณะที่ฟาร์มสมควรมีเครื่องจักรที่ใช้ น้ำมันเชื้อเพลิงอย่างเดียวคือเครื่องปั่นกระแสไฟฟ้าและในกรณีศึกษานี้ไม่ได้ใช้งาน

ค่าซ่อมแซมเครื่องมือและอุปกรณ์ ค่าซ่อมแซมเครื่องมือในกรณีศึกษา 0.25 บาท สูงกว่าค่าซ่อมแซมเครื่องมือเฉลี่ยที่มีเพียง 0.06 บาท แม้ว่าฟาร์มขนาดใหญ่โดยทั่วไปจะมีเครื่องมือมากกว่าฟาร์มขนาดเล็ก แต่เนื่องจากการที่มีผู้เชี่ยวชาญคอยดูแลรักษา และการเลี้ยงไก่ในปริมาณมาก ๆ จะทำให้ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อตัวถูกลดลง

ค่าเสียโอกาสเงินลงทุน ค่าเสียโอกาสเงินลงทุนในกรณีศึกษา 10.85 บาท ต่ำกว่าค่าเสียโอกาสเงินลงทุนเฉลี่ยที่สูงถึง 30.70 บาท แตกต่างกัน 19.85 บาท สาเหตุแยกออกได้ 2 ส่วน คือ อัตราดอกเบี้ยที่แตกต่างกันและจำนวนเงินลงทุนที่ใช้ในการคำนวณแตกต่างกัน

อัตราดอกเบี้ยที่ใช้คำนวณในกรณีศึกษาคือร้อยละ 9 ส่วนอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยคือ $(9.5+14+10.5+10.5+10.5) / 5 =$ ร้อยละ 11 แตกต่างกันร้อยละ 2 เป็นสาเหตุอย่างหนึ่งที่ทำให้ค่าเสียโอกาสเงินลงทุนในกรณีศึกษานี้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

จำนวนเงินลงทุนที่ใช้ในการคำนวณ จากการทดสอบพบว่าการคำนวณค่าเสียโอกาสเงินลงทุนของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดทำโดยการรวมต้นทุนผันแปรทุกชนิดยกเว้นค่าเสียโอกาสเงินลงทุนและราคาเมื่อปลดขายคูณกับอัตราดอกเบี้ยที่กำหนด เมื่อวิเคราะห์แล้วเห็นว่าไม่เหมาะสม เนื่องจากค่าใช้จ่ายทุกชนิดไม่ได้เริ่มจ่ายเมื่อต้นปี เช่น ค่าแรงงาน ค่าอาหาร เป็นต้น ค่าใช้จ่ายดังกล่าวทยอยจ่ายตลอดปี ดังนั้นหากจะนำจำนวนรวมทั้งปีมาคำนวณจึงไม่เหมาะสม และอีกเหตุผลคือ การจ่ายค่าใช้จ่ายเหล่านี้ไม่ได้นำเงินรอไว้เพื่อจ่ายคือไม่ได้ซื้ออาหารเพื่อให้ออกไข่ได้ตลอดปี แต่เป็นลักษณะของการหมุนเวียนโดยจะซื้ออาหารเก็บไว้ในปริมาณที่ไม่ขาดแคลนและจะนำรายได้จากการขายไข่ไก่ไปซื้อเพิ่มเติมเมื่ออาหารใกล้หมด

ดังนั้นวิธีที่ควรจะเหมาะสมกว่าคือ ในกรณีต้นทุนจ่ายครั้งเดียวเช่น ค่าพันธุ์สัตว์ ควรคิดค่าเสียโอกาสตลอดปี ส่วนค่าใช้จ่ายหมุนเวียนอื่น ควรคิดค่าเสียโอกาสจากเงินทุนที่เก็บไว้เพื่อหมุนเวียนในค่าใช้จ่ายเหล่านั้นเท่านั้น และวิธีนี้เป็นวิธีที่ใช้ในกรณีศึกษาเป็นสาเหตุอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ค่าเสียโอกาสเงินลงทุนในกรณีศึกษานี้ต่ำกว่า ค่าเสียโอกาสเงินลงทุนเฉลี่ย

หากใช้วิธีการของกรณีศึกษานี้กับค่าเสียโอกาสเงินลงทุนเฉลี่ย คาดว่าค่าเสียโอกาสเงินลงทุนเฉลี่ยจะต่ำกว่าค่าเสียโอกาสเงินลงทุนในกรณีศึกษา เนื่องจากค่าพันธุ์สัตว์และค่าอาหารที่ต่ำกว่าในกรณีศึกษา

ราคาเมื่อปลดขาย ราคาเมื่อปลดขายในกรณีศึกษา 34.3 บาท ใกล้เคียงกับราคาเมื่อปลดขายเฉลี่ยที่มีราคา 33.53 บาท แตกต่างกันเพียง 0.77 บาท หรือต่างกัน 2.24%

ราคาเมื่อปลดขายไม่สามารถวิเคราะห์ได้ เพราะสาเหตุความแตกต่างแยกได้เป็น 2 ส่วน คือนักเมื่อปลดขายและราคาเมื่อปลดขาย ราคาเมื่อปลดขายเฉลี่ยไม่ทราบทั้ง 2 ข้อมูลจึงทำให้ไม่สามารถทำการวิเคราะห์ได้

การวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนคงที่

ค่าใช้ที่ดิน ค่าใช้ที่ดินในกรณีศึกษา 2.35 บาท สูงกว่าค่าใช้ที่ดินเฉลี่ยที่มีเพียง 0.41 บาท สูงกว่าเป็นจำนวน 1.96 บาท หรือสูงเป็น 5.73 เท่าของค่าใช้ที่ดินเฉลี่ย สาเหตุอาจมาจากการเลี้ยงไก่แบบขังกรงละ 1 ตัว และวางกรงแบบชั้นเดียวทำให้ใช้พื้นที่ในการเลี้ยงมากกว่าธุรกิจเลี้ยงสัตว์ครบวงจร ที่มักจะเลี้ยงไก่แบบกรงละ 2-4 ตัว และวางกรง 2 ชั้นซึ่งใช้พื้นที่ในการเลี้ยงต่อตัวต่างกัน 4-8 เท่า

แนวทางในการแก้ไขอย่างหนึ่งคือ การบรรจุไก่ต่อกรงเพิ่มและการปรับปรุงโรงเรือนเป็นแบบวางกรงไก่ได้ 2 ชั้น แต่มีปัญหาคือต้องใช้เงินลงทุนเพิ่มจำนวนมาก

ค่าเสื่อมโรงเรือนและอุปกรณ์ ค่าเสื่อมโรงเรือนและอุปกรณ์ในกรณีศึกษา 13.74 บาท สูงกว่าค่าเสื่อมโรงเรือนและอุปกรณ์เฉลี่ยที่มีเพียง 4.36 บาท สูงกว่าเป็นจำนวน 9.38 บาท หรือสูงเป็น 3.15 เท่าของค่าเสื่อมโรงเรือนและอุปกรณ์เฉลี่ย สาเหตุสำคัญมี 2 ประการ สาเหตุแรกคือการเลี้ยงไก่จำนวนน้อยทำให้ต้นทุนอุปกรณ์เลี้ยงไก่ เช่น เครื่องตัดขนาดไข่ไก่ มีค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์เฉลี่ยต่อตัวไก่สูง และสาเหตุที่ 2 คือการเลี้ยงไก่ขังกรงละ 1 ตัวโดยวางกรงแบบชั้นเดียว มีต้นทุนโครงสร้างโรงเรือนที่ไม่แตกต่างจากการเลี้ยงขังกรงละ 2-4 ตัวและวางกรง 2 ชั้น แต่เลี้ยงไก่ได้น้อยกว่า ทำให้ต้นทุนค่าเสื่อมโรงเรือนต่อตัวไก่สูงกว่า

แนวทางในการแก้ไขอย่างหนึ่งคือ การบรรจุไก่ต่อกรงเพิ่มและการปรับปรุงโรงเรือนเป็นแบบวางกรงไก่ได้ 2 ชั้น แต่มีปัญหาคือต้องใช้เงินลงทุนเพิ่มจำนวนมาก

ค่าเสียโอกาสโรงเรือนและอุปกรณ์ ค่าเสียโอกาสโรงเรือนและอุปกรณ์ในกรณีศึกษา 23.60 บาท สูงกว่าค่าเสียโอกาสโรงเรือนและอุปกรณ์เฉลี่ยที่มีเพียง 6.17 บาท แตกต่างกันเป็นจำนวนเงิน 17.43 บาท หรือสูงเป็น 3.82 เท่าของค่าเสียโอกาสโรงเรือนและอุปกรณ์เฉลี่ย สาเหตุจะเหมือนกับสาเหตุของความแตกต่างในค่าเสื่อมโรงเรือนและอุปกรณ์เพราะคำนวณจากฐานตัวเลขเดียวกันแต่ต่างมุมมอง คือค่าเสื่อมราคาเป็นมุมมองของค่าใช้จ่ายที่เสียไปจริงจากการใช้งานสินทรัพย์ตามกาลเวลา แต่ค่าเสียโอกาสเป็นมุมมองของการเสียรายได้หากนำเงินลงทุนโรงเรือนและอุปกรณ์ไปลงทุนหารายได้ประเภทอื่น

สรุป การเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตไข่ไก่ในกรณีศึกษากับต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 5 ปี พบว่า ฟาร์มในกรณีศึกษาเป็นฟาร์มขนาดเล็กมีความเสียเปรียบในหลายด้านที่สำคัญคือ ค่าพันธุ์สัตว์และค่าอาหารไก่ราคาแพงที่ซื้อจากรัฐกิจเลี้ยงสัตว์ครบวงจรเนื่องจากผลิตเองไม่ได้ และการเลี้ยงไก่แบบง่าย ๆ โดยการเลี้ยงไก่ทรงละ 1 ตัว วางกรงชั้นเดียว ไม่ได้ใช้เครื่องมือช่วยในการเลี้ยง เป็นสาเหตุให้ต้นทุนค่าแรงงาน ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับโรงเรือนและอุปกรณ์เฉลี่ยต่อตัวไก่สูงมาก ซึ่งหากแก้ไขได้จะช่วยลดต้นทุนการผลิตไข่ไก่ได้อย่างมาก

การวิเคราะห์เปรียบเทียบการปลดไก่ที่อายุ 75 สัปดาห์ กับ การปลดไก่ที่อายุ 102 สัปดาห์

ธุรกิจฟาร์มเลี้ยงไก่ไข่เมื่อนำไก่เข้าโรงเรือนแล้วพอไก่มีอายุ 19-21 สัปดาห์ ไก่ก็จะเริ่มให้ไข่และจะให้ไข่ในอัตราเพิ่มที่ขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงระดับหนึ่งแล้วไก่ที่มีอายุมากก็จะให้ไข่ในอัตราที่ลดลงจนในที่สุดไก่จะให้ไข่ในอัตราที่ไม่คุ้มกับการเลี้ยงต่อไปก็จะปลดไกรุ่นเดิมออกแล้วนำไกรุ่นใหม่เข้าเลี้ยงแทนที่ และธุรกิจฟาร์มเลี้ยงไก่ไข่ทั่วไปมักจะปลดไกรุ่นเดิมออกที่อายุประมาณ 75 สัปดาห์ เนื่องจากเห็นว่าเป็นการปลดไก่ที่ให้กำไรสูงสุด

แต่สำหรับฟาร์มสมควรมีระยะการปลดไก่ที่แตกต่างกันออกไป ผู้จัดการฟาร์มได้ทำการจดบันทึกข้อมูลการผลิตไข่ไก่ของไก่แต่ละรุ่นแยกจากกัน โดยจดบันทึกข้อมูลแยกเป็นรายวันเกี่ยวกับข้อมูลจำนวนไข่ จำนวนไก่ตาย น้ำหนักอาหารที่ไก่กิน ราคาไข่ไก่ ราคาอาหารไก่ เพื่อคำนวณกำไรขั้นต้นในแต่ละวัน โดยนำรายได้จากการขายไข่หักด้วยต้นทุนค่าอาหารไก่ และหากยังมีกำไรขั้นต้นอยู่ฟาร์มก็จะเลี้ยงไกรุ่นนั้นต่อไป ดังนั้น ผู้จัดการฟาร์มเห็นว่าปลดไก่ในกรณีศึกษาที่อายุ 102 สัปดาห์เป็นการปลดไก่ที่ให้กำไรสูงสุด

วัตถุประสงค์ของการผลิตไข่ไก่ทุกฟาร์มเหมือนกันคือต้องการกำไรสูงสุด แต่ด้วยแนวทางปฏิบัติที่ขัดแย้งกันจึงต้องเปรียบเทียบต้นทุนและรายได้จากการขายไข่ไก่ของไก่ในกรณีศึกษาจากการปลดไก่ที่อายุ 75 สัปดาห์และ 102 สัปดาห์

ความแตกต่างของต้นทุนการผลิตไข่ไก่จากการปลดไก่ที่อายุ 75 สัปดาห์และ 102 สัปดาห์สามารถแสดงได้ดังปรากฏในตาราง 4-3

ตาราง 4 - 3 แสดงการเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตของการปลูกไถ่ที่อายุ 75 สัปดาห์ และ 102 สัปดาห์

หน่วย : บาท

รายการ	ต้นทุนรวม หากปลูกไถ่ที่ อายุ 75 สัปดาห์	ต้นทุนรวม หากปลูกไถ่ที่ อายุ 102 สัปดาห์	ส่วนต่าง ต้นทุนการผลิต ที่เพิ่มขึ้น	อัตราร้อยละ ค่าใช้จ่ายต่อ ส่วนต่างรวม
ต้นทุนผันแปร				
ค่าพันธุ์สัตว์	170,000.00	170,000.00	-	-
ค่าอาหาร	453,023.63	663,122.42	210,098.79	74.29
ค่าแรงงาน	53,625.00	77,875.00	24,250.00	8.58
ค่ายาป้องกันและรักษาโรค	300.00	300.00	-	-
ค่าน้ำ-ไฟฟ้าและอื่น ๆ	3,575.00	5,191.67	1,616.67	0.57
ค่าซื้ออุปกรณ์	940.27	1,365.48	425.21	0.15
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น	-	-	-	-
ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ	500.00	500.00	-	-
ค่าเสียโอกาสเงินลงทุน	21,644.38	32,168.22	10,523.84	3.72
หักราคาเมื่อปลดขาย	(68,592.00)	(68,592.00)	-	-
รวมต้นทุนผันแปร	635,016.28	881,930.79	246,914.51	87.31
ต้นทุนคงที่				
ค่าใช้ที่ดิน	4,701.37	6,827.40	2,126.03	0.75
ค่าเสื่อม โรงเรือนและอุปกรณ์	27,473.63	39,897.60	12,423.97	4.39
ค่าเสียโอกาสโรงเรือนฯ	47,204.69	68,551.34	21,346.65	7.55
รวมต้นทุนคงที่	79,379.69	115,276.34	35,896.65	12.69
รวมต้นทุนการผลิตไข่ไก่	714,395.97	997,207.13	282,811.16	100.00

จากตาราง 4-3 การเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตและรายได้ของการปลดไก่ที่อายุ 75 สัปดาห์ และ 102 สัปดาห์ ปรากฏว่ามีต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้น 282,811.16 บาท ประกอบด้วยต้นทุนผันแปร 246,914.51 บาทและต้นทุนคงที่ 35,896.65 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 87.31 และ 12.69 ตามลำดับ

เมื่อคำนวณต้นทุนที่เพิ่มขึ้นจากการเพิ่มระยะเวลาการเลี้ยงจาก 75 สัปดาห์เป็น 102 สัปดาห์แล้ว ให้นำไปเปรียบเทียบกับรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากการเพิ่มระยะเวลาการเลี้ยงในระยะเวลาเท่ากันเพื่อทราบถึงผลกำไรขาดทุนที่เปลี่ยนแปลงไป

ไข่ไก่ที่ผลิตได้โดยทั่วไปจะนำไปแยกขนาดออกเป็น 7 ขนาด คือ เบอร์ 0 ถึงเบอร์ 6 โดยเรียงจากขนาดใหญ่ไปขนาดเล็ก และไข่แต่ละเบอร์จะมีราคาขายต่างกัน สำหรับไข่ที่ฟาร์มสมควรผลิตได้จะมีเฉพาะเบอร์ 0 ถึงเบอร์ 4 ส่วนเบอร์ 5 และ 6 จะเป็นไข่ที่เล็กผิดปกติมีวันละประมาณ 1-5 ฟอง ไม่มีสาระสำคัญจึงไม่บันทึกไว้ สำหรับราคาเฉลี่ยที่ปรากฏในตาราง 4-4 เป็นราคาที่เฉลี่ยจากราคาขายไข่ไก่เบอร์ 0 ถึง 4 คูณด้วยจำนวนไข่แต่ละขนาดที่ผลิตได้ ด้วยการคำนวณที่ยุ่งยากประกอบกับการเปลี่ยนแปลงราคาไข่ไก่บ่อยครั้งและจากประสบการณ์ของผู้จัดการฟาร์ม ราคาเฉลี่ยที่คำนวณได้ทุกครั้งจะตรงหรือใกล้เคียงกับราคาไข่เบอร์ 2 ดังนั้น ราคาไข่เฉลี่ยของฟาร์มจะกำหนดให้ตรงกับราคาขายไข่ไก่ เบอร์ 2 ของผู้นำราคา ณ ขณะนั้น

จากบันทึกของฟาร์มสมควร ราคาขายไข่ไก่ตลอดอายุการให้ไข่ของไก่ไข่ในกรณีศึกษาสามารถแสดงได้ดังปรากฏในตาราง 4-4

ตาราง 4-4 แสดงการเปลี่ยนแปลงของราคาไข่ไก่

อายุการให้ไข่ (วัน)	ราคาไข่ไก่ต่อฟอง (บาท)	อายุการให้ไข่ (วัน)	ราคาไข่ไก่ต่อฟอง (บาท)
1	1.30	266	1.40
26	1.35	267	1.35
30	1.45	281	1.30
40	1.50	293	1.25
47	1.65	299	1.20
51	1.80	306	1.10
58	1.75	362	1.15
82	1.70	373	1.20
98	1.65	382	1.25
113	1.55	388	1.30
117	1.50	397	1.35
126	1.45	402	1.40
137	1.40	447	1.45
145	1.35	453	1.50
161	1.45	471	1.40
176	1.50	482	1.35
202	1.45	484	1.30
210	1.35	502	1.25
221	1.30	512	1.30
222	1.25	538	1.27
246	1.30	543	1.25
249	1.40	580	1.30
265	1.35		
สรุป	ราคาไข่ไก่สูงสุด 1.80	ราคาไข่ไก่ต่ำสุด 1.10	

การคำนวณรายได้การขายไข่ไก่เพื่อนำไปเปรียบเทียบกับต้นทุนการผลิตแสดงได้ดังปรากฏในตาราง 4-5

การคำนวณรายได้การขายไข่ไก่ที่แสดงในตาราง 4-5 นั้นคำนวณโดยนำราคาไข่ไก่จากตาราง 4-4 คูณด้วยจำนวนไข่ที่ผลิตได้ภายในระยะเวลาที่ราคาไข่ไก่นั้นคงที่ จำนวนไข่ไก่ที่ผลิตได้นำมาจากข้อมูลการผลิตไข่ไก่ตลอดอายุการให้ไข่ในภาคผนวก

ตัวอย่างการคำนวณในตาราง 4-5

จากตาราง 4-4 อายุการให้ไข่ 1-25 วัน มีราคาไข่ไก่คงที่อยู่ที่ฟองละ 1.30 บาท และจากตารางข้อมูลการผลิตไข่ไก่ตลอดอายุการให้ไข่ในภาคผนวก ในอายุการให้ไข่ 1-25 วันนั้นได้ผลผลิตจำนวน 12,569 ฟอง คิดเป็นรายได้การขายไข่ไก่จำนวน 16,339.70 บาท

ตาราง 4-5 แสดงรายได้จากการขายไข่ไก่แยกตามการเปลี่ยนแปลงของราคาไข่

อายุการให้ไข่ (วัน)	ราคาเฉลี่ยต่อฟอง (บาท)	จำนวนไข่ (ฟอง)	จำนวนเงิน ต่อวัน (บาท)	จำนวนเงินสะสม (บาท)
1 - 25	1.30	12,569	16,339.70	16,339.70
26 - 29	1.35	4,026	5,435.10	21,774.80
30 - 39	1.45	11,138	16,150.10	37,924.90
40 - 46	1.50	8,206	12,309.00	50,233.90
47 - 50	1.65	4,877	8,047.05	58,280.95
51 - 57	1.80	8,938	16,088.40	74,369.35
58 - 81	1.75	25,978	45,461.50	119,830.85
82 - 97	1.70	13,063	22,207.10	142,037.95
98 - 112	1.65	10,142	16,734.30	158,772.25
113- 116	1.55	2,840	4,402.00	163,174.25
117 - 125	1.50	6,241	9,361.50	172,535.75
126 - 136	1.45	9,406	13,638.70	186,174.45
137 - 144	1.40	7,682	10,754.80	196,929.25
145 - 160	1.35	16,788	22,663.80	219,593.05
161 - 175	1.45	19,950	28,927.50	248,520.55
176 - 201	1.50	37,319	55,978.50	304,499.05
202 - 209	1.45	11,099	16,093.55	320,592.60
210 - 220	1.35	15,113	20,402.55	340,995.15
221	1.30	1,407	1,829.10	342,824.25
222 - 245	1.25	33,199	41,498.75	384,323.00
246 - 248	1.30	4,117	5,352.10	389,675.10
249 - 264	1.40	20,824	29,153.60	418,828.70
265	1.35	1,391	1,877.85	420,706.55
266	1.40	1,424	1,993.60	422,700.15
267 - 280	1.35	19,468	26,281.80	448,981.95
281 - 292	1.30	16,227	21,095.10	470,077.05

ตาราง 4 - 5 แสดงรายได้จากการขายไข่ไก่แยกตามการเปลี่ยนแปลงของราคาไข่ (ต่อ)

อายุการให้ไข่	ราคาเฉลี่ยต่อฟอง	จำนวนไข่(ฟอง)	จำนวนเงิน ต่อวัน(บาท)	จำนวนเงิน สะสม(บาท)
293 - 298	1.25	7,497	9,371.25	479,448.30
299 - 305	1.20	8,141	9,769.20	489,217.50
306 - 361	1.10	74,030	81,433.00	570,650.50
362 - 372	1.15	13,577	15,613.55	586,264.05
373 - 381	1.20	9,375	11,250.00	597,514.05
382 - 387	1.25	6,970	8,712.50	606,226.55
388 - 396	1.30	11,001	14,301.30	620,527.85
397 - 401	1.35	6,267	8,460.45	628,988.30
402 - 446	1.40	54,098	75,737.20	704,725.50
447 - 452	1.45	7,590	11,005.50	715,731.00
453 - 470	1.50	22,301	33,451.50	749,182.50
471 - 481	1.40	12,855	17,997.00	767,179.50
482 - 483	1.35	2,306	3,113.10	770,292.60
484 - 501	1.30	19,147	24,891.10	795,183.70
502 - 511	1.25	10,594	13,242.50	808,426.20
512 - 537	1.30	29,389	38,205.70	846,631.90
538 - 542	1.27	5,573	7,077.71	853,709.61
543 - 579	1.25	33,584	41,980.00	895,689.61
580 - 583	1.30	1,238	1,609.40	897,299.01
รวม		658,965		897,299.01
เฉลี่ยต่อตัว		329.4825		448.6495
ข้อมูลราคาไข่ไก่	สูงสุด 1.80	ต่ำสุด 1.1	เฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก 1.3617 บาทต่อฟอง	

เมื่อได้ข้อมูลต้นทุนการผลิตและรายได้การขายไข่ไก่แล้ว สามารถนำมาสรุปเปรียบเทียบผลกำไรขาดทุนที่แตกต่างกันเนื่องจากการปลดไก่ในระยะเวลาที่แตกต่างกันดังปรากฏในตาราง 4-6

ตาราง 4-6 แสดงการเปรียบเทียบต้นทุนและรายได้จากการปลดไก่ที่อายุ 75 สัปดาห์ และ 102 สัปดาห์

หน่วย : บาท

รายการ	การปลดไก่ที่อายุ 75 สัปดาห์	การปลดไก่ที่อายุ 102 สัปดาห์	ผลแตกต่าง
รายได้การขายไข่ไก่	609,345.25	897,299.01	287,953.76
ต้นทุนการผลิตไข่ไก่	714,395.97	997,207.13	282,811.16
กำไร(ขาดทุน)ขั้นต้น	(105,050.72)	(99,908.12)	5,142.60

จากตาราง 4-6 การเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตและรายได้ของการปลดไก่ที่อายุ 75 สัปดาห์ และ 102 สัปดาห์ ปรากฏว่ามีต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้น 282,811.16 บาท ในขณะที่รายได้การขายไข่ไก่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 287,953.76 บาท รายได้เพิ่มขึ้นมากกว่าต้นทุนที่เพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 5,142.60 บาท ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกับผู้จัดการฟาร์มสมควรที่เห็นว่าการปลดไก่ 102 สัปดาห์จะให้ผลกำไรขาดทุนที่ดีกว่า

สาเหตุที่ทำให้กำไรขาดทุนเป็นแนวทางเดียวกับความคิดของผู้จัดการฟาร์ม คือ ผู้จัดการฟาร์มจะบันทึกต้นทุนค่าอาหารอย่างละเอียดและจะเลี้ยงไก่ต่อไปจนกว่ารายได้ค่าขายไข่ไก่จะไม่คุ้มกับค่าอาหาร จากการวิเคราะห์จากตาราง 4-3 จะเห็นว่าต้นทุนค่าอาหาร คิดเป็นร้อยละ 74.29 ของต้นทุนส่วนที่เพิ่มขึ้น ซึ่งมีสาระสำคัญอย่างมากต่อต้นทุนที่เพิ่มขึ้น ต้นทุนส่วนเพิ่มที่เปลี่ยนแปลงรองลงมาคือ ค่าเสียโอกาสเงินลงทุนผันแปรและคงที่เมื่อรวมกันแล้วคิดเป็นร้อยละ 11.27 ของต้นทุนที่เพิ่มขึ้น ต้นทุนเปลี่ยนแปลงอันดับต่อมาคือค่าแรงงานคิดเป็นร้อยละ 8.58 ของต้นทุนส่วนที่เพิ่มขึ้น และต้นทุนที่ไม่เพิ่มขึ้นเลยคือ ค่าพันธุ์สัตว์ ค่ายาป้องกันและรักษาโรค ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง

สรุปได้ว่าการปลดไก่ที่อายุ 102 สัปดาห์ให้ผลกำไรขาดทุนที่ดีกว่าการปลดที่อายุ 75 สัปดาห์ เนื่องจากต้นทุนส่วนเพิ่มค่าอาหารคิดเป็นร้อยละ 74.29 หรือประมาณ $\frac{3}{4}$ ของต้นทุนส่วนเพิ่ม ซึ่งตรงกับแนวความคิดของผู้จัดการฟาร์มที่มองว่าค่าอาหารมีความสำคัญมาก แต่อย่างไรก็ตามการปลดไก่ที่อายุ 102 สัปดาห์อาจจะไม่ใช่ระยะเวลาการปลดไก่ที่ให้กำไรสูงสุด เพราะผู้จัดการฟาร์มไม่ได้คำนึงถึงต้นทุนส่วนเพิ่มอื่น ๆ อีกประมาณ $\frac{1}{4}$ ซึ่งถือว่ามีความสำคัญเช่นกัน

จากตาราง 4-6 มีข้อสังเกตว่าการปลูกล้วยทั้ง 2 ระยะเวลาแสดงผลขาดทุนจำนวนมาก แต่ผู้จัดการฟาร์มสมควรยังคงดำเนินกิจการเลี้ยงไก่ไข่ต่อไป สาเหตุเนื่องจากระยะเวลาที่ทำการผลิตเป็นช่วงระยะเวลา ๓ ไไข่ไก่ตกต่ำ และผู้จัดการฟาร์มวัตถุประสงค์กำไรจะตามเกณฑ์เงินแสดงซึ่งจะให้ผลการดำเนินงานที่แตกต่างกันเพราะผลกำไรขาดทุนจะไม่หักค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้จ่ายด้วยเงินสด คือ ค่าเสียโอกาสเงินลงทุน ค่าใช้ที่ดิน ค่าเสื่อมราคาโรงเรือนและอุปกรณ์ ค่าเสียโอกาสโรงเรือนและอุปกรณ์ ซึ่งจะแสดงผลกำไรขาดทุนดังปรากฏในตาราง 4-7

ตาราง 4-7 แสดงผลกำไรขาดทุนตามเกณฑ์เงินสดของการปลูกล้วยที่อายุ 75 สัปดาห์และ 102 สัปดาห์

หน่วย : บาท

รายการ	การปลูกล้วยที่อายุ 75 สัปดาห์	การปลูกล้วยที่อายุ 102 สัปดาห์	ผลแตกต่าง
รายได้การขายไข่ไก่	609,345.25	897,299.01	287,953.76
ต้นทุนการผลิตไข่ไก่	613,371.90	849,762.57	236,390.67
กำไร(ขาดทุน)ขั้นต้น	(4,026.65)	47,536.44	51,563.09

การวิเคราะห์การตัดสินใจเริ่มเลี้ยงไก่รุ่นใหม่

เมื่อปลูกล้วยรุ่นเดิมออกจากเล้าก็จะพักโรงเรือนประมาณ 30 วัน เพื่อซ่อมแซมและฆ่าเชื้อโรคในโรงเรือน เหตุที่ต้องฆ่าเชื้อในโรงเรือนทั้งที่ไก่รุ่นเดิมไม่เป็นโรคเพราะไก่รุ่นเดิมเป็นไก่แก่ที่มีความทนทานต่อเชื้อโรคสูง แม้ไม่แสดงอาการแต่ไก่รุ่นเดิมอาจมีเชื้อโรคแฝงอยู่ และไก่รุ่นใหม่เป็นไก่อายุน้อยที่มีภูมิคุ้มกันต่ำอาจติดเชื้อโรคได้จึงจำเป็นต้องมีระยะพักเล้า

เมื่อหมดระยะพักเล้าก็จะนำไก่รุ่นใหม่เข้าเลี้ยงต่อไป โดยซื้อไก่สาว(อายุ 17-19 สัปดาห์) จากบริษัทธุรกิจเลี้ยงสัตว์ครบวงจรมาเลี้ยง เช่น บริษัทในเครือเจริญโภคภัณฑ์ บริษัทเบทาโกรจำกัด บริษัทเซนาโทโรจำกัด โดยราคาและอายุของไก่สาวแต่ละบริษัทก็จะแตกต่างกันไป เช่น ไก่อายุ 17 สัปดาห์ ราคาตัวละ 70 บาท ไก่อายุ 18 สัปดาห์ ราคาตัวละ 80 บาท เป็นต้น ราคาของไก่แต่ละบริษัทจะแตกต่างกันประมาณ 5-15 บาทต่อตัว สาเหตุที่ไก่อายุน้อยกว่าจะมีราคาถูกกว่าเพราะไก่ที่มีอายุน้อยจะต้องนำมาเลี้ยงต่อเป็นระยะเวลาจนกว่าไก่จะเริ่มให้ไข่ซึ่งจะสิ้นเปลืองค่าอาหาร ด้วยเงื่อนไขต้นทุนที่ขัดแย้งกันคือ ไก่อายุน้อยราคาถูกแต่ค่าอาหารจะสูงขึ้นกับไก่อายุมากกว่าราคาแพงแต่ค่าอาหารจะต่ำลงทำให้ต้องตัดสินใจเลือกซื้อไก่รุ่นใหม่ให้เกิดต้นทุนต่ำที่สุด

การตัดสินใจเลือกซื้อไก่ในราคาและอายุที่ต่างกัน

อายุไก่สาวที่แตกต่างกันทุก 1 สัปดาห์ หากนำมาเปรียบเทียบกับต้นทุนการเลี้ยงต่อ 1 สัปดาห์ ก็จะช่วยในการตัดสินใจได้ว่าควรซื้อไก่ที่อายุเท่าใด

ต้นทุนการเลี้ยงไก่ก่อนการให้ไข่ประกอบด้วย

1. ค่าอาหาร ระยะก่อนการให้ไข่ ไก่จำนวน 2,000 ตัว กินอาหารวันละ 170 กิโลกรัม ในราคากิโลกรัมละ 4.41 บาท ดังนั้น ค่าอาหารเฉลี่ยต่อไก่ 1 ตัว คือ $(170 \times 4.41)/2,000 = 0.3749$ บาทต่อวัน หรือ 2.6240 บาทต่อสัปดาห์
2. ค่าแรงงาน พนักงาน 5 คน อัตราค่าจ้างวันละ 100 บาท ไก่ในฟาร์มทั้งหมด 8,000 ตัว ดังนั้น ค่าแรงงานเฉลี่ยต่อไก่ 1 ตัว คือ $(5 \times 100)/8,000 = 0.0625$ บาท ต่อวัน หรือ 0.4375 บาทต่อสัปดาห์
3. ค่าน้ำ-ไฟฟ้า และอื่น ๆ ค่าไฟฟ้าเฉลี่ยเดือนละ 1,000 บาท ต่อการเลี้ยงไก่ 8,000 ตัว ดังนั้น ค่าน้ำ-ไฟฟ้าและอื่น ๆ เฉลี่ยต่อไก่ 1 ตัว คือ $(1,000/30)/8,000 = 0.0042$ บาทต่อวัน หรือ 0.0292 บาทต่อสัปดาห์
4. ค่าเสียโอกาสเงินลงทุน(ส่วนต้นทุนผันแปร) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่ฟาร์มสมควรกู้ยืมจากสถาบันการเงินคือร้อยละ 9 เงินทุนหมุนเวียนของไก่ 1 รุ่น 50,000 บาท สมมุติราคาไก่เท่าในกรณีศึกษา คือ ตัวละ 85 บาท ดังนั้น ค่าเสียโอกาสเงินลงทุนเฉลี่ยต่อไก่ 1 ตัว คือ $((50,000/2,000) + 85) \times (0.09/365) = 0.0271$ บาทต่อวันหรือ 0.1899 บาทต่อสัปดาห์
5. ค่าใช้ที่ดิน ค่าเช่าที่ดินไร่ละ 2,000 บาทต่อปี ฟาร์มเลี้ยงไก่จำนวน 8,000 ตัว ใช้พื้นที่ 8 ไร่ ดังนั้น ค่าใช้ที่ดินต่อการเลี้ยงไก่ 1 ตัว คือ $(16,000/365) / 8,000 = 0.0055$ บาทต่อวัน หรือ 0.0384 บาทต่อสัปดาห์
6. ค่าเสื่อมราคาโรงเรือนและอุปกรณ์ อ้างถึงบทที่ 3 หน้า 22 ฟาร์มสมควรมีค่าเสื่อมราคาโรงเรือนและอุปกรณ์ต่อปี 93,500 บาท โดยใช้ในการเลี้ยงไก่ 8,000 ตัว ดังนั้น ค่าเสื่อมราคาโรงเรือนและอุปกรณ์เฉลี่ยต่อไก่ 1 ตัว คือ $(93,500/365)/8,000 = 0.0320$ บาทต่อวัน หรือ 0.2241 บาทต่อสัปดาห์
7. ค่าเสียโอกาสโรงเรือนและอุปกรณ์ อ้างถึงบทที่ 3 หน้า 23 ฟาร์มสมควรมีต้นทุนโรงเรือนและอุปกรณ์เป็นจำนวน 1,785,000 บาท เพื่อใช้เลี้ยงไก่จำนวน 8,000 ตัว อัตราดอกเบี้ยเงินกู้จากสถาบันการเงินร้อยละ 9 ต่อปี ดังนั้นค่าเสียโอกาสโรงเรือนและอุปกรณ์เฉลี่ยต่อไก่ 1 ตัว คือ $(1,785,000/8,000) \times (0.09/365) = 0.0550$ บาทต่อวัน หรือ 0.3851 บาทต่อสัปดาห์

ต้นทุนที่เกิดขึ้นเนื่องจากการเลี้ยงไก่ก่อนการให้ไข่สามารถแสดงได้ดังปรากฏในตาราง 4-8

ตาราง 4 – 8 แสดงต้นทุนการเลี้ยงไก่ก่อนระยะให้ไข่

ต้นทุนการผลิต	จำนวนเงินต่อวัน (บาท)	จำนวนเงินต่อสัปดาห์ (บาท)
ค่าอาหาร	0.3749	2.6240
ค่าแรงงาน	0.0625	0.4375
ค่าน้ำ-ไฟฟ้าและอื่น ๆ	0.0042	0.0292
ค่าเสียโอกาสเงินลงทุน	0.0271	0.1899
ค่าใช้ที่ดิน	0.0055	0.0384
ค่าเสื่อมราคาโรงเรือนและอุปกรณ์	0.0320	0.2241
ค่าเสียโอกาสโรงเรือนและอุปกรณ์	0.0550	0.3851
รวม	0.5612	3.9282

สรุป รวมต้นทุนการเลี้ยงไก่ก่อนการให้ไข่ คือ 0.5612 บาทต่อวัน หรือ 3.9282 บาทต่อสัปดาห์ ดังนั้น การเปรียบเทียบราคาไก่และอายุไก่ หากไก่ที่อายุน้อยกว่า 1 สัปดาห์ แต่มีราคาสูงกว่าตั้งแต่ 4 บาทต่อตัวขึ้นไปควรที่จะซื้อไก่ที่มีอายุน้อยกว่า แต่หากราคาไก่แตกต่างกันน้อยกว่า 4 บาทก็ควรซื้อไก่ที่มีอายุมากกว่า

ตัวอย่าง ไก่รุ่นอายุ 18 และ 19 สัปดาห์ มีราคาขายตัวละ 85 และ 90 บาทตามลำดับ ในกรณีนี้ควรซื้อไก่รุ่นอายุ 18 สัปดาห์เพราะเมื่อนำมาเลี้ยงต่อจนอายุได้ 19 สัปดาห์จะมีต้นทุนเพิ่มขึ้น 3.9282 บาท และมีต้นทุนรวมเพียง 88.9282 บาท แต่ถ้าไก่รุ่นอายุ 18 และ 19 สัปดาห์ มีราคาขายตัวละ 85 และ 88 บาทตามลำดับ ในกรณีนี้ควรซื้อไก่รุ่นอายุ 19 สัปดาห์เพราะถ้าซื้อไก่อายุ 18 สัปดาห์มาเลี้ยงต่อจะมีต้นทุนรวมสูงกว่า

แต่อย่างไรก็ตามต้นทุนการเลี้ยงไก่ก่อนให้ไข่นี้อาจเปลี่ยนแปลงได้หากราคาอาหารไก่และคอกเบี้ยเงินกู้ยืมเปลี่ยนแปลงไป

การวิเคราะห์การตัดสินใจปลดไก่รุ่นเก่า

เมื่อฟาร์มเลี้ยงไก่ต่อไปเรื่อย ๆ จนไก่มีอายุมากระดับหนึ่งแล้ว ไก่จะให้ไข่ลดลงจนในที่สุดจะให้ไข่น้อยจนขาดทุนจะต้องปลดไก่รุ่นดังกล่าวออกเพื่อนำไก่รุ่นใหม่มาเลี้ยงต่อไป โดยฟาร์มเลี้ยงไก่ไข่ทั่วไปจะปลดไก่ที่อายุ 75 สัปดาห์ แต่ฟาร์มสมควรปลดไก่ที่อายุ 102 สัปดาห์ เพราะผู้จัดการ

ฟาร์มมีความเห็นว่าต้นทุนการเลี้ยงไก่ส่วนใหญ่คืออาหารไก่ และทราบได้จากรายได้การขายไข่ไก่ที่สูงกว่าค่าอาหารไก่จะเลี้ยงไก่ต่อไปเรื่อย ๆ ซึ่งจากการคำนวณต้นทุนเปรียบเทียบการปลดไก่ที่ 75 สัปดาห์ และ 102 สัปดาห์ ก็ได้ผลว่าการปลดไก่ที่อายุ 102 สัปดาห์ให้ผลขาดทุนที่ต่ำกว่า แต่อย่างไรก็ตามการปลดที่อายุ 102 สัปดาห์ อาจไม่ใช่การปลดไก่ที่ให้กำไรสูงสุด ดังนั้น จึงต้องทำการวิเคราะห์ระยะปลดไก่ที่ให้กำไรสูงสุด

การคำนวณหาระยะการปลดไก่ที่ให้กำไรสูงสุดคือการคำนวณต้นทุนไปเปรียบเทียบกับรายได้การขายไข่ไก่เพื่อหาวันสุดท้ายของการเลี้ยงไก่ที่ยังให้กำไรอยู่ แต่เนื่องจากราคาไข่ไก่จะผันผวนตลอดปี การใช้รายได้การขายไข่ในกรณีศึกษาไปเปรียบเทียบกับไกรุ่นอื่นซึ่งอาจมีราคาไม่เท่ากันจึงไม่เหมาะสม จึงคำนวณต้นทุนการผลิตแล้วเฉลี่ยกับจำนวนไข่ที่ผลิตได้ เพื่อให้ได้ต้นทุนไข่ไก่ต่อฟอง นำไปเทียบกับราคาไข่ไก่ ณ เวลานั้นเพื่อหาระยะเวลาสุดท้ายที่ได้กำไรและจะเป็นระยะปลดไก่อ่อนที่จะเกิดผลขาดทุน

การคำนวณกำไรสูงสุดทางบัญชี คือ จัดทำต้นทุนเฉลี่ยต่อไข่ 1 ฟองต่อวัน แต่ในทางปฏิบัติทำได้ยากคือ การปลดไก่จะใช้เวลาในการปลดประมาณ 10 วันไม่สามารถปลดให้หมดในวันเดียวได้ เนื่องจากไก่จำนวนมากต้องขายให้ผู้ซื้อหลายราย โดยผู้ซื้อทุกรายจะจับไก่พร้อมกันไม่ได้ และการคำนวณต้นทุนเป็นรายวันจะได้ข้อมูลที่ยาวถึง 593 วัน ซึ่งไม่สะดวกต่อการนำไปใช้ ดังนั้น ข้อมูลต้นทุนการผลิตเฉลี่ยต่อไข่ 1 ฟอง จึงแสดงแยกตามอายุการให้ไข่เป็นสัปดาห์

การคำนวณต้นทุนการผลิตไข่ไก่แยกเป็นรายสัปดาห์

ค่าอาหารไก่ คำนวณจากราคาอาหารไก่คูณด้วยปริมาณที่ใช้ไปในแต่ละสัปดาห์ . ราคาอาหารไก่มีความผันผวนมากจึงไม่ใช้ราคาอาหารจริงในแต่ละสัปดาห์ แต่จะใช้ราคาอาหารไก่ถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ได้จากการคำนวณในตาราง 3-1 คือ ราคา กิโลกรัมละ 5.6236 บาท และปริมาณอาหารไก่ที่ใช้ในแต่ละสัปดาห์คำนวณจากข้อมูลการผลิตไข่ตลอดอายุการให้ไข่ในภาคผนวก

ค่าพันธุ์สัตว์ คำนวณโดยนำราคาไก่สาวที่ซื้อมาหักด้วยราคาเมื่อปลดขายแล้วเฉลี่ยเป็นค่าใช้จ่ายตั้งแต่ระยะเริ่มให้ไข่จนถึงอายุ 75 สัปดาห์ ซึ่งเป็นวิธีการเดียวกันกับการคำนวณต้นทุนของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

$$\begin{aligned}\text{ค่าพันธุ์สัตว์} &= (\text{ราคาไก่เมื่อซื้อ} - \text{ราคาเมื่อปลดขาย}) / \text{จำนวนสัปดาห์ที่เลี้ยงจนครบ 75 สัปดาห์} \\ &= (170,000 - 68,592) / 56 \\ &= 1,810.86 \text{ บาท}\end{aligned}$$

ค่าแรงงาน ฟาร์มมีคนงานเลี้ยงไก่จำนวน 5 คน อัตราค่าจ้างวันละ 100 บาท ทำการเลี้ยงไก่ 4 รุ่น จำนวนรวม 8,000 ตัว

$$\begin{aligned}\text{ค่าแรงงาน} &= \text{ค่าแรงงานต่อสัปดาห์} / \text{จำนวนรุ่นไก่ที่เลี้ยง} \\ &= (5 \times 100 \times 7) / 4 \\ &= 875 \text{ บาท}\end{aligned}$$

ค่ายาป้องกันและรักษาโรค ไก่ไข่ในกรณีศึกษาไม่มีค่ายารักษาโรค มีเพียงยาฆ่าเชื้อโรคก่อนนำไก่เข้าเล้า 300 บาท

$$\begin{aligned}\text{ค่ายาป้องกันโรค} &= \text{ค่ายาฆ่าเชื้อ} / \text{จำนวนสัปดาห์การเลี้ยงไก่จนไก่ครบอายุ 75 สัปดาห์} \\ &= 300 / 56 \\ &= 5.36 \text{ บาท}\end{aligned}$$

ค่าน้ำ-ไฟฟ้าและอื่นๆ ฟาร์มสมควรเลี้ยงไก่จำนวน 4 รุ่น มีค่าไฟฟ้าโดยเฉลี่ยประมาณเดือนละ 1,000 บาท โดยไม่มีค่าน้ำประปาเนื่องจากใช้น้ำบาดาลและไม่มีค่าใช้จ่ายอื่น

$$\begin{aligned}\text{ค่าน้ำ-ไฟฟ้าและอื่นๆ} &= \text{ค่าไฟฟ้าของระยะเวลา 1 สัปดาห์} / \text{จำนวนรุ่นไก่ที่เลี้ยง} \\ &= (1,000 \times 7/30) / 4 \\ &= 58.33 \text{ บาท}\end{aligned}$$

ค่าซื้ออุปกรณ์ มีการซื้อถาดไข่ทดแทนส่วนที่แตกเสียหายทุก 3 เดือน จำนวน 100 ถาด ในราคาถาดละ 8 บาท

$$\begin{aligned}\text{ค่าซื้ออุปกรณ์} &= \text{ค่าซื้อถาดไข่เฉลี่ยต่อสัปดาห์} / \text{จำนวนรุ่นไก่ที่เลี้ยง} \\ &= (8 \times 100 \times 7/90) / 4 \\ &= 15.56 \text{ บาท}\end{aligned}$$

ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ตลอดระยะเวลาการเลี้ยงไก่ในกรณีศึกษาไม่มีประวัติว่า กระแสไฟฟ้าดับนานจนกระทั่งต้องใช้เครื่องปั่นไฟ ดังนั้น จึงไม่มีค่าน้ำมันและเชื้อเพลิง

ค่าซ่อมแซมเครื่องมือและอุปกรณ์ มีค่าใช้จ่ายในการซ่อมกรงไก่ทุกครั้งหลังปลดไก่ เป็นจำนวน 500 บาท

ค่าซ่อมแซมเครื่องมือและอุปกรณ์ = ค่าใช้จ่ายในการซ่อมกรงไก่ / ระยะเวลาการเลี้ยงไก่จนครบอายุ 75 สัปดาห์

$$\begin{aligned}&= 500 / 56 \\ &= 8.93 \text{ บาท}\end{aligned}$$

ค่าเสียโอกาสเงินลงทุน เงินลงทุนค่าพันธุ์สัตว์ 170,000 บาท เงินลงทุนหมุนเวียนค่าอาหารไก่และค่าใช้จ่ายอื่น 50,000 บาท อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สถาบันการเงินในปี 2542-2543 อัตราร้อยละ 9 ต่อปี

$$\text{ค่าเสียโอกาสเงินลงทุน} = \text{ค่าเสียโอกาสเงินลงทุนต่อปี} / 52 \text{ สัปดาห์}$$

$$= (220,000 \times 0.09) / 52$$

$$= 380.77 \text{ บาท}$$

ค่าใช้ที่ดิน ราคาเช่าที่ดินไร่ละ 2,000 บาทต่อปี ฟาร์มเลี้ยงไก่ไข่จำนวน 4 รุ่น ใช้พื้นที่ในการเลี้ยง 8 ไร่ คิดเป็นค่าเช่าที่ดินรวม 16,000 บาทต่อปี

$$\text{ค่าใช้ที่ดิน} = \text{ค่าเช่าที่ดินต่อสัปดาห์} / \text{จำนวนรุ่นไก่ที่เลี้ยง}$$

$$= (16,000 / 52) / 4$$

$$= 76.92 \text{ บาท}$$

ค่าเสื่อมโรงเรือนและอุปกรณ์ จากตาราง 4-7 แสดงค่าเสื่อมราคาโรงเรือนและอุปกรณ์ต่อสัปดาห์ต่อไก่ 1 ตัว คิดเป็นจำนวนเงิน 0.2241 บาท ดังนั้นไก่ในกรณีศึกษาจำนวน 2,000 ตัว จะมีค่าเสื่อมราคาโรงเรือนและอุปกรณ์ต่อสัปดาห์ 448.20 บาท

ค่าเสียโอกาสโรงเรือนและอุปกรณ์ จากตาราง 4-7 แสดงค่าเสียโอกาสโรงเรือนและอุปกรณ์ต่อสัปดาห์ต่อไก่ 1 ตัว คิดเป็นจำนวนเงิน 0.3851 บาท ดังนั้นไก่ในกรณีศึกษาจำนวน 2,000 ตัว จะมีค่าเสียโอกาสโรงเรือนและอุปกรณ์ต่อสัปดาห์ 770.20 บาท

จากข้อมูลต้นทุนการผลิตไข่ไก่แยกเป็นรายสัปดาห์ที่คำนวณได้ทั้งหมดสามารถแสดงได้ดังปรากฏในตาราง 4-9

ตาราง 4 - 9 แสดงต้นทุนการผลิตที่ใช้ในกรณีศึกษาแยกเป็นรายตัวปลา

หน่วย : บาท

อายุ ไก่ไข่ (ตัวดำ)	ค่าอาหารไก่ (กิโลกรัมและ 5.6236 บาท)	ค่าพันธุ์สัตว์	ค่าแรงงาน	ค่าขบป้อนกับ และรักษา โรค	ค่าป้องกัน และอื่น ๆ	ค่าซื้อ อุปกรณ์	ค่าซ่อมแซม เครื่องมือ	ค่าเลี้ยงยอกาส เงินลงทุน ส่วนสิ้นเปลือง	ค่าใช้ ที่ดิน	ค่าเสื่อม โรงเรือน และอุปกรณ์	ค่าเลี้ยงยอกาส โรงเรือน และอุปกรณ์	รวม ต้นทุน การผลิต	จำนวนไข่ ที่ผลิตได้ (ฟอง)	ต้นทุน การผลิต ต่อฟอง
20	6,748.32	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	11,198.44	1,305	8.58
21	7,282.56	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	11,732.68	2,892	4.06
22	7,591.86	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	12,041.98	4,794	2.51
23	7,844.92	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	12,295.04	6,606	1.86
24	7,844.92	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	12,295.04	7,700	1.60
25	7,929.28	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	12,379.40	7,896	1.57
26	8,069.87	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	12,519.99	8,334	1.50
27	8,069.87	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	12,519.99	8,853	1.41
28	8,069.87	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	12,519.99	9,204	1.36
29	8,069.87	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	12,519.99	8,406	1.49
30	7,788.69	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	12,238.81	6,440	1.90
31	7,732.45	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	12,182.57	5,655	2.15
32	7,873.04	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	12,323.16	5,922	2.08
33	7,873.04	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	12,323.16	5,384	2.29
34	7,873.04	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	12,323.16	4,669	2.64

ตาราง 4 - 9 แสดงต้นทุนการผลิตไข่ไก่ในกรณีศึกษาแยกเป็นรายสัปดาห์ (ต่อ)

อายุ ไข่ไก่ (สัปดาห์)	ค่าอาหารไก่ (กิโลกรัมตะ 5.6236 บาท)	ค่าพันธุ์สัตว์	ค่าแรงงาน	ค่ายาป้องกันโรค และรักษา โรค	ค่าไฟฟ้า-ฟอสฟอ และอื่น ๆ	ค่าซื้อ อุปกรณ์	ค่าซ่อมแซม เครื่องมือ	ค่าเสียโอกาส เงินลงทุน ส่วนต้นแปร	ค่าใช้จ่าย ที่ดิน	ค่าเสื่อม โรงเรือน และอุปกรณ์	ค่าเสียโอกาส โรงเรือน และอุปกรณ์	รวม ต้นทุน การผลิต	หน่วย : บาท	
													จำนวนไข่ ที่ผลิตได้ (ฟอง)	ต้นทุน การผลิต ต่อฟอง
35	7,704.33	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	12,154.45	4,727	2.57
36	7,479.39	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	11,929.51	4,895	2.44
37	7,479.39	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	11,929.51	4,921	2.42
38	7,479.39	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	11,929.51	5,886	2.03
39	7,479.39	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	11,929.51	6,545	1.82
40	7,479.39	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	11,929.51	6,758	1.77
41	6,467.14	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	10,917.26	7,309	1.49
42	7,873.04	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	12,323.16	7,703	1.60
43	7,873.04	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	12,323.16	8,767	1.41
44	8,829.05	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	13,279.17	10,023	1.32
45	8,660.34	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	13,110.47	10,241	1.28
46	8,660.34	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	13,110.47	10,132	1.29
47	8,660.34	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	13,110.47	9,829	1.33
48	8,660.34	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	13,110.47	9,793	1.34
49	8,660.34	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	13,110.47	9,733	1.35

ตาราง 4 - 9 แสดงต้นทุนการผลิตไข่ไก่ในกรณีศึกษาแยกเป็นรายสัปดาห์ (ต่อ)

อายุ ไก่ไข่ (สัปดาห์)	ค่าอาหารไก่ (กิโลกรัมละ 5.6236 บาท)	ค่าพันธุ์สัตว์	ค่าแรงงาน	ค่ายาป้องกัน และรักษา โรค	ค่าไฟฟ้า และอื่น ๆ	ค่าซื้อ อุปกรณ์	ค่าซ่อมแซม เครื่องมือ	ค่าเสียโอกาส เงินลงทุน ส่วนผันแปร	ค่าใช้จ่าย ที่ดิน	ค่าเสื่อม โรงเรือน และอุปกรณ์	ค่าเสียโอกาส โรงเรือน และอุปกรณ์	รวม ต้นทุน การผลิต	จำนวนไข่ ที่ผลิตได้ (ฟอง)	ต้นทุน การผลิต ต่อฟอง
50	8,660.34	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	13,110.47	9,507	1.38
51	8,660.34	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	13,110.47	9,768	1.34
52	8,660.34	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	13,110.47	9,861	1.33
53	8,660.34	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	13,110.47	9,539	1.37
54	8,660.34	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	13,110.47	9,634	1.36
55	8,041.75	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	12,491.87	9,245	1.35
56	8,210.46	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	12,660.58	8,749	1.45
57	8,604.11	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	13,054.23	9,712	1.34
58	8,322.93	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	12,773.05	9,759	1.31
59	8,266.69	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	12,716.81	9,654	1.32
60	8,491.64	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	12,941.76	9,441	1.37
61	8,885.29	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	13,335.41	9,376	1.42
62	8,126.10	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	12,576.22	8,400	1.50
63	8,210.46	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	12,660.58	8,443	1.50
64	7,873.04	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	12,323.16	9,015	1.37

หน่วย : บาท

ตาราง 4 - ๑ แสดงต้นทุนการผลิตไข่ไก่ในกรณีศึกษาแยกเป็นรายสัปดาห์ (ต่อ)

อายุ ไก่ไข่ (สัปดาห์)	ค่าอาหารไก่ (กิโลกรัมละ 5.6236 บาท)	ค่าพันธุ์สัตว์	ค่าแรงงาน	ค่ายาป้องกัน และรักษา โรค	ค่าไฟฟ้า และอื่น ๆ	ค่าซื้อ อุปกรณ์	ค่าซ่อมแซม เครื่องมือ	ค่าเสียโอกาส เงินลงทุน ส่วนผันแปร	ค่าใช้จ่าย ที่ดิน	ค่าเสื่อม โรงเรือน และอุปกรณ์	ค่าเสียโอกาส โรงเรือน และอุปกรณ์	รวม ต้นทุน การผลิต	จำนวนไข่ ที่ผลิตได้ (ฟอง)	ต้นทุน การผลิต ต่อฟอง
65	7,985.51	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	12,435.63	9,280	1.34
66	8,266.69	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	12,716.81	9,440	1.35
67	8,266.69	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	12,716.81	9,504	1.34
68	8,266.69	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	12,716.81	9,047	1.41
69	8,266.69	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	12,716.81	9,314	1.37
70	8,266.69	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	12,716.81	9,303	1.37
71	8,266.69	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	12,716.81	9,253	1.37
72	8,266.69	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	12,716.81	8,589	1.48
73	8,266.69	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	12,716.81	7,261	1.75
74	8,266.69	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	12,716.81	7,697	1.65
75	8,266.69	1,810.86	875	5.36	58.33	15.56	8.93	380.77	76.92	448.20	770.20	12,716.81	8,466	1.50
76	8,266.69		875		58.33	15.56		380.77	76.92	448.20	770.20	10,891.67	8,794	1.24
77	8,266.69		875		58.33	15.56	/	380.77	76.92	448.20	770.20	10,891.67	8,646	1.26
78	8,266.69		875		58.33	15.56		380.77	76.92	448.20	770.20	10,891.67	8,381	1.30
79	8,266.69		875		58.33	15.56		380.77	76.92	448.20	770.20	10,891.67	8,206	1.33

หน่วย : บาท

ตาราง 4 - 9 แสดงต้นทุนการผลิตไข่ไก่ในกรณีศึกษาแยกเป็นรายสัปดาห์ (ต่อ)

อายุ ไก่ (สัปดาห์)	ค่าอาหารไก่ (กิโลกรัมละ 5.6236 บาท)	ค่าพันธุ์สัตว์	ค่าแรงงาน	ค่ายารักษา และรักษา โรค	ค่าค่าน้ำ-ไฟฟ้า และอื่น ๆ	ค่าซื้อ อุปกรณ์	ค่าซ่อมแซม เครื่องมือ	ค่าเสียโอกาส เงินคงทุน ส่วนต้นแปร	ค่าใช้จ่าย ที่ดิน	ค่าเสื่อม โรงเรือน และอุปกรณ์	ค่าเสียโอกาส โรงเรือน และอุปกรณ์	รวม ต้นทุน การผลิต	หน่วย : บาท	
													จำนวนไข่ ที่ผลิตได้ (ฟอง)	ต้นทุน การผลิต ต่อฟอง
80	8,266.69		875		58.33	15.56		380.77	76.92	448.20	770.20	10,891.67	8,219	1.33
81	8,266.69		875		58.33	15.56		380.77	76.92	448.20	770.20	10,891.67	8,107	1.34
82	8,266.69		875		58.33	15.56		380.77	75.92	448.20	770.20	10,891.67	8,597	1.27
83	8,266.69		875		58.33	15.56		380.77	76.92	448.20	770.20	10,891.67	8,974	1.21
84	8,266.69		875		58.33	15.56		380.77	76.92	448.20	770.20	10,891.67	8,811	1.24
85	8,266.69		875		58.33	15.56		380.77	76.92	448.20	770.20	10,891.67	8,569	1.27
86	8,266.69		875		58.33	15.56		380.77	76.92	448.20	770.20	10,891.67	8,685	1.25
87	8,266.69		875		58.33	15.56		380.77	76.92	448.20	770.20	10,891.67	8,311	1.31
88	7,985.51		875		58.33	15.56		380.77	76.92	448.20	770.20	10,610.49	8,106	1.31
89	7,873.04		875		58.33	15.56		380.77	76.92	448.20	770.20	10,498.02	7,752	1.35
90	7,873.04		875		58.33	15.56		380.77	76.92	448.20	770.20	10,498.02	7,370	1.42
91	7,873.04		875		58.33	15.56		380.77	76.92	448.20	770.20	10,498.02	7,133	1.47
92	7,873.04		875		58.33	15.56		380.77	76.92	448.20	770.20	10,498.02	7,486	1.40
93	7,873.04		875		58.33	15.56		380.77	76.92	448.20	770.20	10,498.02	7,809	1.34
94	7,873.04		875		58.33	15.56		380.77	76.92	448.20	770.20	10,498.02	7,906	1.33

ตาราง 4 - 5 แสดงต้นทุนการผลิตไข่ไก่ในกรณีศึกษาแยกเป็นรายสัปดาห์ (ต่อ)

อายุ ไก่ (สัปดาห์)	ค่าอาหารไก่ (กิโลกรัมละ 5.6236 บาท)	ค่าพันธุ์สัตว์	ค่าแรงงาน	ค่ายาป้องกัน และรักษา โรค	ค่าไฟฟ้า และอื่นๆ	ค่าซื้อ อุปกรณ์	ค่าซ่อมแซม เครื่องมือ	ค่าเชื้อเพลิง เงินลงทุน ส่วนสิ้นแปร	ค่าใช้ ที่ดิน	ค่าเสื่อม โรงเรือน และอุปกรณ์	ค่าเสียโอกาส โรงเรือน และอุปกรณ์	รวม ต้นทุน การผลิต	จำนวนไข่ ที่ผลิตได้ (ฟอง)	ต้นทุน การผลิต ต่อฟอง	หน่วย : บาท
95	7,873.04		875		58.33	15.56		380.77	76.92	448.20	770.20	10,498.02	7,956	1.32	
96	7,805.56		875		58.33	15.56		380.77	76.92	448.20	770.20	10,430.54	7,949	1.31	
97	7,794.31		875		58.33	15.56		380.77	76.92	448.20	770.20	10,419.29	7,759	1.34	
98	7,794.31		875		58.33	15.56		380.77	76.92	448.20	770.20	10,419.29	7,441	1.40	
99	7,777.44		875		58.33	15.56		380.77	76.92	448.20	770.20	10,402.42	7,276	1.43	
100	6,720.20		875		58.33	15.56		380.77	76.92	448.20	770.20	9,345.18	6,676	1.40	
101	5,308.68		875		58.33	15.56		380.77	76.92	448.20	770.20	7,933.66	5,361	1.48	
102	4,065.86		875		58.33	15.56		380.77	76.92	448.20	770.20	6,690.84	3,686	1.82	
103	461.14		250		16.67	4.45		108.79	21.98	128.06	220.07	1,211.14	420	2.88	
รวม	663,118.04	101,408.00	72,875	300.00	4,858.06	1,295.93	500.00	31,712.70	6,406.34	37,328.66	64,146.67	983,949.40	658,965	1.49	

หมายเหตุ : 1. ต้นทุนการผลิตแยกรายสัปดาห์โดยรวมจะไม่เท่ากับต้นทุนการผลิตรวม เนื่องจากต้นทุนการผลิตรวมจะรวมต้นทุนระหว่างพักได้ 30 วันด้วย

2. ต้นทุนที่จ่ายครั้งเดียวตลอดการเลี้ยงไก่จะเฉลี่ยเฉพาะการเลี้ยงปกติทั่วไปคือปกติไปคือปกติไปที่อายุ 75 สัปดาห์

3. ต้นทุนการผลิตที่ปกติที่ 103 เป็นต้นทุนการผลิตจำนวน 2 วันเท่านั้น

ข้อมูลจากตาราง 4-9 แสดงให้เห็นว่าต้นทุนการผลิตเฉลี่ยต่อฟองมีความผันผวนเป็นอย่างมาก ในช่วงแรกที่ไก่เริ่มให้ไข่เมื่ออายุ 20 สัปดาห์ มีต้นทุนการผลิตเฉลี่ยต่อฟองสูงถึง 8.58 บาท เนื่องจากปริมาณไข่ที่ผลิตได้มีน้อย ต่อมาไก่เริ่มให้ไข่มากขึ้นทำให้ต้นทุนเฉลี่ยต่อฟองต่ำลงเรื่อย ๆ จนเป็น 1.36 บาทต่อฟองที่ไก่อายุ 28 สัปดาห์ หลังจากนั้นไก่ให้ไข่ในปริมาณน้อยลงทำให้ต้นทุนเฉลี่ยต่อฟองสูงขึ้นอีกจนกระทั่งสูงถึง 2.64 บาทต่อฟองในสัปดาห์ที่ 34 ต่อมาไก่เริ่มให้ไข่มากขึ้นอีกจนไก่ให้ไข่มากที่สุดที่อายุ 45 สัปดาห์ และให้ต้นทุนเฉลี่ยต่อฟองต่ำสุดภายใต้อายุ 75 สัปดาห์ คือ 1.28 บาทต่อฟอง หลังจากครบอายุ 75 สัปดาห์ สัปดาห์ที่ 76 มีต้นทุนเฉลี่ยต่อฟองต่ำลงอย่างมากเพียง 1.24 บาทต่อฟอง เนื่องจากค่าพันธุ์สัตว์ ค่ายาป้องกันและรักษาโรคและค่าซ่อมแซมได้ตัดจ่ายหมดแล้ว ต่อมาในช่วงปลายของการเลี้ยงไก่เริ่มให้ไข่น้อยลงจนกระทั่งปลดไก่ไปที่อายุ 102 สัปดาห์

สรุปการตัดสินใจเลือกระยะเวลาการปลดไก่ได้ดังนี้ คือ ถ้าไข่ไก่ราคาฟองละ 1.30 บาท ควรปลดไก่ที่อายุ 87 สัปดาห์ เนื่องจากต้นทุนเฉลี่ยต่อฟองเริ่มที่จะสูงกว่า 1.30 บาทต่อฟอง ถ้าไข่ไก่ราคาฟองละ 1.35 บาท ควรปลดไก่ที่อายุ 90 สัปดาห์ ถ้าไข่ไก่ราคาฟองละ 1.40 บาท ควรปลดไก่ที่อายุ 99 สัปดาห์ และหากราคาไข่ไก่ฟองละ 1.45 หรือ 1.50 บาท ควรปลดไก่ที่อายุ 101 สัปดาห์ แต่อย่างไรก็ตามการนำข้อมูลไปใช้จริงควรคำนึงถึงราคาอาหารไก่ด้วยว่าสูงหรือต่ำกว่าราคาอาหารไก่ถั่วเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักิโลกรัมละ 5.6236 บาทที่ใช้ในตาราง 4-9 ถ้าหากสูงกว่าก็อาจปลดไก่ไว้นานกว่าระยะเวลาที่แสดงในตาราง หรือถ้าต่ำกว่าก็อาจปลดไก่ช้ากว่าที่แสดงในตารางเพื่อให้ได้กำไรสูงสุด